

Het Kustersluik

Heemkundevereniging Sprang-Capelle

Jaargang 9
2015

Redactieadres: Schoolstraat 20, 5161 ZD Sprang-Capelle, tel. 0416-312210
Redactieleden: Marina Klis, Koos Nieuwenhuizen, Rien Visser, Netty Waarts

no. 1
maart

Van de redactie

Het jaar is al weer twee maanden op weg. De tijd vliegt. Het eerste 'Kustersluik' van 2015 ligt voor u. In zo'n eerste nummer is het wellicht goed nog eens een aantal zaken in herinnering te brengen. Want een mens heeft een heleboel goede eigenschappen en één daarvan is dat je wel eens wat vergeet. Je moet er toch niet aan denken dat je alles moet onthouden, laat staan paraat te hebben.

U weet nog waarom ons verenigingsblad 'Het Kustersluik' heet? In de hervormde kerken van Capelle en Sprang zit een kustersluik. U ziet ze beide op de foto's. Het is goed om er even over na te denken waar elk kustersluik thuishoort. Die kustersluiken waren heel lang functioneel. Op zaterdagmiddagen vertelde de koster door dit luik het kerkelijk en het plaatselijk nieuws aan de mensen die zich verzameld hadden op het kerkplein voor de kerk. Zo bent u weer helemaal bijgepraat. Vast en zeker is ook de functie van 'Het Kustersluik' naar de mistige regionen van het geheugen afgezakt.

Bij de activiteiten die onze vereniging organiseert, is vaak maar een vierde of vijfde deel van onze ruim 500 leden aanwezig. Via ons moderne kustersluik houden we alle leden op de hoogte van het reilen en zeilen van onze vereniging. U leest in dit nummer over twee interessante lezingen van de afgelopen tijd. Maar toch blijft het het beste als u zelf zo'n lezing bijwoont. Dan blijft u helemaal goed bij de 'heemkundetijd'. En we kijken niet alleen achterom. Er wordt ook vooruit gekeken. Mei lijkt me een interessante maand te worden. Dan wordt in heel Nederland 70 jaar bevrijding gevierd en natuurlijk ook in Sprang-Capelle. Lees er meer over in deze uitgave. Er wordt ook om uw hulp gevraagd.

Rien Visser

Van de voorzitter

Inmiddels is de maand januari al voorbij. En hebben de eerste activiteiten van de heemkundevereniging in 2015 al weer plaatsgevonden.

Met tevredenheid kijken we terug op de tentoonstelling over 'Het schip van Capelle'. Drie zaterdagmiddagen bezochten veel belangstellenden de expositie in het oude gemeentehuis van Sprang-Capelle. U leest hier elders meer over in dit 'Kustersluik'.

Op 27 januari sprak Nol Kleijngeld over de historie en het heden van de drie Langstraatgemeenten en uiteraard over hun inwoners. Een volle zaal met leden, die aandachtig luisterden naar een ex-geschiedenisleraar die met veel passie, humor en enige zelfspot vertelde over het leven van de Langstraters in gescheidenheid en verwevenheid, over kift en trots, over economie en identiteit, over grensgebied, water en oorlogen en de invloed hiervan op onze streek. Dit alles naar aanleiding van zijn in 2013 uitgebrachte boek 'Langstraters'.

Op 5 mei a.s. is het 70 jaar geleden dat Nederland werd bevrijd van het juk van de nazi's. In Sprang-Capelle is een organisatiecomité bezig een breed programma op te stellen om in de week van 5 tot 11 mei hier uitgebreid aandacht aan te besteden. De heemkundevereniging is gevraagd om die week in Zidewinde een tentoonstelling in te richten over de Tweede Wereldoorlog. Er is inmiddels een werkgroepje uit onze leden gevormd, dat de tentoonstelling vorm gaat geven. Als u in het bezit bent van materialen uit de oorlogstijd, of kranten, foto's, films, of wellicht brieven of kaarten van onderduikers of van mensen die in concentratiekampen gevangen hebben gezeten, of in Duitsland te werk zijn gesteld, zouden wij het zeer op prijs stellen als u die voor deze tentoonstelling beschikbaar wilt stellen. U kunt hierover contact opnemen met Koos Nieuwenhuizen:

j.nieuwenhuizen80@ziggo.nl of tel. 0416-272498.

Onze penningmeester is erg gelukkig met het feit dat al 80% van de contributiebetalingen binnen is. Het werken met machtigingen blijkt zijn vruchten af te werpen. Mocht u nog niet betaald hebben, wilt u dit dan z.s.m. doen? Het bespaart hem veel werk. Bij voorbaat dank.

Een verdere blik in 2015 laat ons zien dat er door diverse leden hard wordt gewerkt aan het uitbrengen van twee 'Bruggeskes'. Met grote interesse zien wij deze uitgaven tegemoet. Vooral voor de uitgave over de kerken in Sprang-Capelle zal grote interesse zijn. De schrijvers en medewerkers wensen we veel succes!

U ziet, activiteiten te over en mocht u als vrijwilliger ook een taak op u willen nemen om bijvoorbeeld materialen te registreren, of stukken te schrijven of éénmalig deel te nemen aan een werkgroep, neem dan gerust contact met mij op om te zien welke mogelijkheden er zijn.

Graag tot ziens op een van onze volgende bijeenkomsten.

Piet A.J. Pruijssers

Van de penningmeester

Dit schrijven gaat over de aanpassing van de contributie voor een deel van de leden. Het betreft een verlaging. Vorig jaar is besloten om de betaling van de contributie met automatische incasso mogelijk te maken. Dat is voor u en voor ons gemakkelijk en scheelt ook nog eens in de kosten. Inmiddels hebben meer dan 350 leden een formulier ingevuld. Hierdoor wordt een aanzienlijke kostenbesparing bereikt.

In de Algemene Ledenvergadering van 24 november 2014 is besloten dit voordeel terug te geven aan de leden. Bij automatische incasso wordt de contributie met € 1,00 verlaagd. Wilt u ook minder betalen en hebt u nog geen formulier ingeleverd, doe dat dan snel om ook voor die korting in aanmerking te komen.

Verder is ook gekeken naar de portokosten, die vorig jaar meer dan € 800,00 bedroegen. Wij hebben de leden die nu alles met post toegezonden kregen, de mogelijkheid gegeven om de uitnodigingen en 'Het Koster sluik' via de mail te ontvangen. Ook hier wordt de besparing op de kosten teruggegeven aan de leden, waardoor ze minder contributie betalen.

De contributies komen al aardig binnen. Mocht u nog niet betaald hebben, zou ik u willen vragen dat vóór 1 maart te doen.

Hans van den Burg

Verslag van de lezing op 24 november 2014 over 'De Eerste Wereldoorlog en de gevolgen voor de inwoners van Sprang-Capelle' door Leon Baaten

Ruim 120 leden en gasten bevolkten de grote zaal in Zidewinde. Geïnteresseerd waren zij in de lezing over de Grote Oorlog door Leon Baaten, voorzitter van 'onze burens' uit Waspik. De lezing ging eigenlijk over de gevolgen voor Sprang-Capelle. Nederland was neutraal, maar toch was er wel wat van die oorlog te merken.

De lezing startte met een korte filmpje over de Eerste Wereldoorlog. Het was de tijd dat er volop spanningen waren in Europa. De lucifer in het kruitvat was de moord op aartshertog Frans Ferdinand, de troonopvolger van de Oostenrijks-Hongaarse monarchie. Een maand later, in juli 1914, ontplofte Europa. Via de koloniën van diverse Europese landen verspreidde de oorlog zich over de hele wereld.

Uit het verleden is heel wat te leren over de toekomst! Doen we dat ook? Na een paar dagen blijft er in mijn hoofd nog wel wat hangen van het filmpje. Het zijn de grote hoeveelheden militairen die naar de fronten gestuurd werden, en de modder aan het front waar ze doorheen moesten baggeren.

Toen Antwerpen aangevallen werd door de Duitsers, kwam een stroom vluchtelingen op gang. In Capelle verbleven ruim honderd Belgen. Eerste opvang was in de villa van burgemeester Vermeulen. In Vrijhoeve waren er wel 130, vooral gehuisvest bij boeren en de firma Oerlemans. Burgemeester Meijer uit Sprang poogde de vluchtelingen buiten de deur te houden, en in die kern waren er daardoor maar 10. Na een jaar waren de meeste vluchtelingen weer vertrokken naar hun huis in Antwerpen of naar een vluchtelingenkamp.

Nederland was bang om toch betrokken te raken bij de oorlog. Dus werden veel militairen **gemobiliseerd**. Ook in ons dorp moesten jonge mannen onder de wapenen; wel 150 in totaal, dat was één op de drie. Het aardige van de lezing was dat dit onderwerp door Leon Baaten besproken werd aan de hand van foto's van dorpelingen, die door onze leden ingeleverd waren. Mooie foto's die getuigen van enige trots om in het leger te zijn. Heuse staatsieportretten waren het. Op verschillende plaatsen in Nederland kwamen de Sprang-Capellenaren terecht. Je moet dan denken aan forten langs de Waterlinie.

Foto van Denis Vos, genomen in 1909 bij de grote mobilisatie.

Ons leger ging regelmatig op oefening en daarbij moest ook voor onderdak gezorgd worden. Dat betekende **in-kwartiering** van die militairen. Getuige de foto's waren in Sprang-Capelle ook soldaten ingekwartierd. Meestal niet voor lange tijd. Verenigingen en kerken organiseerden activiteiten voor die soldaten. En daar zat een onder-toontje in om ze vooral uit de kroeg te houden. Buiten de lezing om hoorde ik dat daarom de gereformeerde kerk in Sprang ingericht werd als militair tehuis. Soldaat Anton Baars uit Amsterdam speelde daar op het orgel en ontmoette zo Toos Nieuwenhuizen, met wie hij later trouwde. Veel problemen leverde de inkwartiering niet op. Alleen de

lantaarnaansteker hield zich te strikt aan zijn voorschriften om op een bepaalde tijd de lantaarns te doven. Terwijl de commandant juist licht nodig had voor zijn oefeningen.

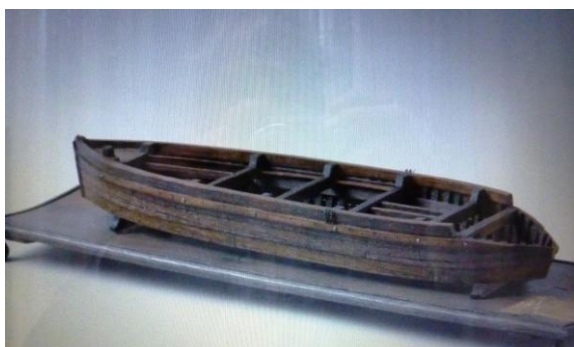
Vijf militairen waren ingekwartierd bij de familie Rosenbrand aan de Winterdijk.

Voor de Spaanse griep en de economische gevolgen was er geen tijd meer. Jammer, want dat zou het tijdsbeeld van 1914-1918 compleet maken. Afgelopen maanden zijn er heel wat bijeenkomsten geweest in België en Frankrijk om miljoenen gesneuvelden te herdenken. Niet voor niets wordt in die landen de Eerste Wereldoorlog de Grote Oorlog genoemd. In de afsluitende presentatie probeert Leon ons een beeld te geven van de verdrietige gevolgen door foto's te laten zien van oorlogsgraven. Wij keken en luisterden stil en onder de indruk van zoveel leed.

Na zo'n presentatie komt bij mij de vraag op of de mensheid ooit zal leren van het leed dat zij zichzelf aandoet.

Rien Visser

Tentoonstelling over 'Het schip van Capelle'

Op 13 en 20 december en 10 januari organiseerde de heemkundevereniging een tentoonstelling over 'Het Schip van Capelle' in het voormalige raadhuis van Sprang-Capelle. Deze tentoonstelling was al eerder te zien geweest in het gemeentehuis van Waalwijk. Maar deze keer kwam de tentoonstelling dichterbij huis. Een goede reden om eens de geschiedenis van de opgraving van het schip goed te bestuderen. Nog geen tijd gehad? Een nieuwe kans krijgt u in Waspik, waar de volgende halteplaats is van de tentoonstelling.

Deze zaterdagmiddagen werden goed bezocht. Steeds kwamen er tientallen bezoekers op de tentoonstelling af. Je werd meegenomen naar februari 1822, toen aan de Nieuwevaart in Capelle

onder een laag veen een schip werd gevonden. Deze vondst geldt als een van de belangrijkste maritieme opgravingen in de provincie Noord-Brabant, zelfs van heel Nederland.

De aanwezige bestuursleden en vrijwilligers hebben nieuwe contacten gelegd en interessante gesprekken gevoerd. Sommige bezoekers brachten zelfs voorwerpen en foto's mee die aan de heemkundevereniging werden geschonken. Nogmaals dank aan alle gulle gevers!

Marina Klis

Echt of onecht

Tijdens de tentoonstelling over 'Het schip van Capelle' was er op zaterdagmiddag 20 december een speciale activiteit. Er waren deskundigen aanwezig die meegebrachte oude voorwerpen zouden beoordelen. In de pers was bekendheid hieraan gegeven.

Nog al wat mensen uit onze regio vonden hun weg naar het voormalige raadhuis in Sprang-Capelle, nieuwsgierig naar de waarde van of het verhaal achter hun bijzondere bezittingen.

Er kwamen diverse opvallende zaken op tafel, zoals tegels, gereedschappen, boeken, prenten en sieraden. Alles werd nauwkeurig met het vergrootglas bekeken, en in naslagwerken werd naar extra informatie gezocht.

Opmerkelijk was een klein aardewerk potje, dat volgens de deskundige uit de regio van Turkije afkomstig is, en dat 200 tot 300 jaar na Christus te dateren is. Het is handgemaakt en laat aanslag en slijta-

ge door water zien. Ook de muntjes uit het potje werden als uitzonderlijk aangemerkt.

De bezoekers van de tentoonstelling, en dan vooral degenen die voorwerpen meegebracht hadden, gingen tevreden, met een mooi verhaal of extra kennis over hun bezittingen weer naar huis. Een geslaagde activiteit van de heemkundevereniging. Ook de taxateurs keken terug op een leuke en interessante middag. Het bestuur heeft het voornemen om een soortgelijke activiteit in het komend jaar nogmaals te organiseren. Tot slot nog een woord van dank aan de taxateurs: Henny de Graaff, Jan Buster en Jac Jansen.

Marina Klis

70 jaar bevrijding

Al eerder in dit 'Kostersluik' hebt u er wat over gelezen: **Nederland viert in 2015 '70 jaar bevrijding'**. Ook Sprang-Capelle herdenkt de bevrijding. Maar daar moet wel een kanttekening bij: wij hier ten zuiden van de Bergsche Maas, waren al in oktober 1944 bevrijd door de geallieerden. Maar we sluiten aan bij de landelijke festiviteiten. Er zijn allerlei activiteiten door verschillende verenigingen georganiseerd.

De heemkundevereniging gaat een tentoonstelling opstellen in Cultureel Centrum Zidewinde. Er zullen films vertoond worden, en allemaal met het onderwerp: de Tweede Wereldoorlog.

De tentoonstelling is nog wel in voorbereiding maar daar zullen allerlei voorwerpen te zien zijn die met die oorlog te maken hebben. Natuurlijk foto's en kranten uit die tijd. U begrijpt dat we voor zo'n tentoonstelling heel wat materiaal nodig hebben om een beeld te geven van de jaren '40 - '45.

Daarom nog maar eens de oproep herhaald: **heeft u foto's, voorwerpen die iets over die oorlogsjaren vertellen, sta ze dan een weekje aan ons af.** Graag met mij contact opnemen via: j.nieuwenhuizen80@ziggo.nl of tel. 0416-272498.

Koos Nieuwenhuizen

Verslag van de lezing op 27 januari 2015 over 'Het DNA van De Langstraat' door historicus Nol Kleijngeld

Je bent Langstrater, burgemeester van Waalwijk en historicus en je wilt een boek schrijven over die Langstraters. Dat valt nog niet mee, bekende Nol Kleijngeld op die dinsdagavond voor een volle zaal in Zidewinde. Hij zou het eigenlijk toch moeten weten wie die Langstraters zijn, want zijn familie is diepgeworteld in De Langstraat van Vlijmen tot Raamsdonk en van Waalwijk tot Loon op Zand.

Na zeven jaar elders gewerkt te hebben, kwam hij weer terug in onze streek. Dan kijk je toch weer anders naar De Langstraat. Wat hij vooral miste, was de samenhang. Dus op zoek naar het DNA of de identiteit, als die er al zouden zijn. Het schrijven van zijn boek stonk. Maar toch is er een mores of gezamenlijke cultuur tussen de verschillende groepen in de streek.

Ook ontdekte hij dat De Langstraat naar verhouding nogal wat pioniers heeft gehad: mensen met lef, ondernemers met lef. De zaal herkende die pioniers, zoals Mommersteeg (zaden), Lips (schroeven), Mandemakers (keukens), Van Haren (schoenen), Van Schijndel (schoenen), Trommelen (supermarkten), Ruijtenberg (scheepswerf), Verhulst (klimaatbeheersing) en vele anderen.

Zelfs burgemeester Van der Heijden droeg een steentje bij door mee te helpen bij het ontstaan van De Efteling. Die pioniersgeest zorgde voor een open economie waar plaats is voor mensen van ver buiten De Langstraat. Van de maaiers diep uit Brabant die hier kwamen werken in het hooi: tot Marokkanen en Polen die werkten in de schoenindustrie of in de tuinbouw: er is voor veel mensen een plaatsje.

Geen DNA of identiteit die de Langstraters kenmerken, maar verwevenheid. De gezamenlijke strijd tegen het water, de samengedragen ellende van het grensstreek zijn en de schoenen zijn de drie draden waarmee de Langstraters met elkaar verbonden zijn.

Het is nu bijna niet meer voor te stellen dat Langstraters een strijd tegen het water geleverd hebben. Maar Nol Kleijngeld duikt even in de geschiedenis om dat duidelijk te maken. En de schuld ligt eigenlijk bij Den Bosch. Die voerde het overtollige water van de Maas, de Aa, de Dommel en de Dieze af via De Langstraat. Ooit was Den Bosch van plan een kanaal te graven door De Langstraat dat al dat overtollige water naar de Donge moest afvoeren. Maar De Langstraat loste dat o.a. op door het aanleggen van de Baardwijkse Overlaat en later met het Drongelense kanaal. De problemen waren helemaal voorbij toen de Bergsche Maas gegraven werd. De strijd tegen het water geeft ons zelfs wereldfaam. Wie komen er allemaal kijken naar de boerderijen op de terpen in de Overdiepe Polder? Nol Hooijmaijers staat in onvervalst dialect Japanners, Amerikanen, Brazilianen en Bengalen te woord.

De Langstraat was lange tijd het grensgebied tussen Gelre, Holland en Brabant. En dat hebben de Langstraters geweten! Soms is een grensstreek belangrijk, andere keren hoort het nergens bij. Zo'n grensgebied trekt allerlei gespuis aan; denk aan de bende van De Witte Veer. Of allerlei legers die hier gehuisvest werden. Die onduidelijkheid zorgde voor Spaanse legers, en als het zo uitkwam werden er Staatse legers gestationeerd. Neem als voorbeeld het beleg van Den Bosch door Frederik Hendrik. Knap wat hij gedaan heeft. Maar de Langstraters moesten wel al die hongerige soldaten en paarden voeden. Lees de huidige kranten er op na, hoe dat tegenwoordig gaat. Toen ging het niet anders. Bij de Belgische Opstand hadden Hollandse soldaten lange tijd hier hun kampementen. Uit de meest recente geschiedenis denken we aan de Tweede Wereldoorlog. De Langstraat was een paar maanden frontlinie, met de Duitsers aan de andere kant van de Bergsche Maas en de geallieerden in De Langstraat. Al die ellende zorgde volgens Nol Kleijngeld voor verbondenheid. We konden het merken dat hij het meende. Enthousiast vertelde hij die geschiedenis en kwam de geschiedenisleraar weer in hem boven. Geschiedenis en verhalen vertellen horen tenslotte bij elkaar.

De derde draad die ons Langstraters bindt zijn de schoenen. Hier begonnen de eerste schoenmakers als goedkope arbeidskracht. Goedkoper dan die Hollanders. Op welke dam werd er niet thuis aan de schoenen gewerkt? Maar het lijkt vergane glorie. Wat ervan overgebleven is, zijn de mooie herenhuizen aan de Grotestraat, de Herengracht van Waalwijk. De te grote kerk, de Sint Jan de Doper, en het te forse gemeentehuis van Kropholler doen nog altijd denken aan de industriële, rijk geworden in de schoenindustrie. Geen DNA en identiteit, maar water, grens en schoenen zorgen voor de band die de Langstraters bindt.

Rien Visser

Schenkeningen

Altijd weten onze leden de heemkundevereniging weer te vinden als het om oude voorwerpen, boeken enz. gaat. Een heel breed scala aan voorwerpen is het. U kunt daarbij denken aan gereedschap, foto's, een atlas van Brabant. Of oude kranten en tijdschriften van 'De Spiegel' tot 'Bruggeskes'. Onze zolder raakt langzamerhand al aardig vol. Het is bijna te veel om op te noemen.

Alle gevers hartelijk dank!

Laatst kregen we wel een heel bijzonder voorwerp in bruikleen. U ziet het wel op de foto. Een mitrailleur uit een vliegtuig, gebruikt in WO II. Lange tijd op de bodem van de ijsbaan 'Het Eendennest' gelegen. Maar binnenkort te zien in Zidewinde. Anton van der Galiën probeert meer te weten te komen over dit wapen.

Koos Nieuwenhuizen

Kerkenboek

Tijdens de Algemene Ledenvergadering is er al vooruitgeblikt op de speciale uitgave van 'Bruggeske' in het najaar van 2015. De werktitel is nog steeds 'Kerkenboek', maar dat kan in de loop van het jaar nog een fraaiere titel of ondertitel krijgen. Vast staat, dat de schrijversgroep een overzicht brengt van (zo mogelijk) alle kerken die in Sprang-Capelle staan of gestaan hebben.

Als lezer kunt u foto's verwachten, maar ook de geschiedenis van het gebouw en zijn gebruikers. Voor sommige kerken geldt dat er veel informatie beschikbaar is en dat er al vaker over gepubliceerd is, ook binnen onze heemkundevereniging. Voor andere kerken is dat veel beperkter en moet er veel onderzoekwerk en onderzoek worden gedaan. Een hele klus, waar de schrijversgroep momenteel met veel enthousiasme aan werkt. In het najaar moet het gereed zijn, een fraai boek-

werk, waar we met ons allen naar uitkijken.

Wilt u meedoen, hebt u bijzondere informatie of wilt u contact met een van de schrijvers, dat kan, graag zelfs. De schrijversgroep bestaat op dit moment uit Teun Vos, Jan Korpershoek, Adrie Ros, Gerrit Haverhals, Ad Wagmakers (foto's), Marina Klis (coördinator en eindredacteur), Hans van den Burg (medecoördinator).

Marina Klis

Verslag van de herdenking bij het Capelse Veer over 'De slag bij het Kapelsche Veer' op 31 januari 2015

IJzig koud was het zaterdag 31 januari. Een kou die eigenlijk wel paste bij de herdenkingsceremonie bij het Capelse Veer. Want 70 jaar geleden was het op deze plaats nog kouder dan nu. Het vroom hard en er lag sneeuw. Bovendien moest hier een zware strijd geleverd worden tussen de Duitsers en de geallieerden. De strijd voor de overwinning van de geallieerden had veel levens gekost. Elk jaar wordt hier die strijd herdacht. Nu kreeg deze herdenking een bijzonder tintje omdat het 70 jaar geleden was.

Niet alleen de strijd werd herdacht, maar vooral ook de slachtoffers, meer dan duizend. Een honderdtal mensen woonden de plechtigheid bij. Ondanks de kou was het een intieme ceremonie. Muziekvereniging 'Marijke' uit Sprang speelde de Last Post, daarna een minuut stilte. De vlaggen halfstok verroerden zich nauwelijks. En hoog boven de stilte uit torende de treurwilg. Zijn symbolische betekenis werd door iedereen gevoeld. Daarna werden er kransen gelegd. Natuurlijk werden er ook woorden gesproken.

Locoburgemeester Bakker herinnerde aan de zware gevechten op deze plek. Dankzij de inzet van ver en dichtbij staan wij hier in vrijheid. Van ver kwam de 92-jarige Harry Prescott uit Canada, hij had nog mee gevochten om dit bruggenhoofd te veroveren op de Duitsers. Een speciale gast voor deze gelegenheid.

Na afloop van de plechtigheid vroeg nog iemand het woord. Het was een Poolse soldaat die hier met zijn tank meegevochten had. Hij had zijn gevoelens en gedachten over de zware strijd bij het Capelse Veer op papier gezet. Stil hoorden we zijn gedichten aan. Hij was na de oorlog hier blijven wonen met zijn Hollandse vrouw. Ondertussen ook al heel oud.

Woorden waren er ook van leerlingen van de school De Bron uit Capelle die het monument geadopteerd heeft. Rick Pruijssers had gegoogled tot hij een passend gedicht vond. Zijn gedicht was een goede keus.

*Ik leefde niet in oorlog en geweld.
Ken ook geen angst voor bommen of soldaten,
of voor verraders, die hun land vergaten.
Zag nooit een mens door een geweer geveld.*

.....
.....

*Ik moet wel blijven stilstaan bij diegenen
die sneuvelden: de oorlog is voorbij.
Maar door hun offer is mijn leven vrij!!!!*

De herdenking bij het Capelse Veer is waard om in ere te houden en grotere bekendheid te geven.

Rien Visser

Boonstaoke haole

Om mar geleik meej de deur in huis te valle: ik ben Henk van Oosterhout, unne echte Capelse. Wij woonden aon d'n Waspiksedijk, ok wel Capelsedijk genoemd. Op nummer aacht, dus neffe nummer zeuve (daor woonden Wout en Jaontje Rijken, meej d'r zeuve kènder). Wij maakten gebruik van d'n zelfden dam tussen de huizen in. Geboren en getogen dus in Capel, mar nou woon ik al wir ruim 33 jaor in Waspik, mar in oew hart blèfde toch unne Capelse. En waor ik nou woon leej gelukkig ut achterste deel van oonze waai nog net op Capelse grond. Dus blijven we toch een bietje Capels.

Nou docht ik zo bij m'n eige: ik zal es een stukse schrijven in het Capels dialect over vroeger. En dan van begin jaore '60. Ut was toen bij oons ginne vetpot, zo-es nerreges netuurlijk, mar echt gebrek hebbe we gelukkig nooit gehad. Mar we moeste netuurlijk wel zien rond te kome van een paor centen. En wè doe de dan? Ge gaot kijke waor er ammel iets veur un bietje of veur niks is te krijge. En zo denk ik dan wir terug aan ut boonstaoke haolen, dè ik meej oons vaoder deej. Neeje, nie naor Han Vos, want daor moeste die bamboestokken netuurlijk betaole. Want ook bij Han Vos rookte de schoorsteen nie van niks. Maar wij ginge dan 's-wenters, es de sloote dichtgevrore waren, bij oons achter de waaj in, naor mooie rechte takken zuuke van elzenboomkes die langs d'n slootkaant stonden.

Die hakte oons vaoder dan af en es we unne flinke bos hadden, gingen we wir terug. Dur de sneeuw en wir over de bevrore slotte. Het leek wel of er toen veul strengere winters waren, of leek dè mar zo?

Ik denk dèt ut alleejn maar zow leek, omde ge netuurlijk in huis nie overal verwerming haj. Mistal alleen mar in de kaomer een kachel, en die ging 's-naachts gewoon uit.

Ut was dan dus overal koud in heûs, soms waaide de sneeuw dur de dakpannen op oew dekens, want van isolao-tie hadde ze toen nog nie geheurd.

Es ge de nouw tegen oew eeige kender vertelt, zitte ze mee j d'r oore te klappere!

En netuurlijk hadde wij toen ginnen auto, zo-es tegenwoordig, mar we moesten overal te voet, op de fiets of op d'n brommer naor toe.

Zow kan ik nog veul meer vertelle, maar dan wor dees verhaol te lang.

Nou, de groeten en houdoe war!

Henk van Oosterhout

Waar is dit en waar was dat?

Waar was dat?

Het gaat goed met onze puzzelrubriek. Net als de vorige keer waren er op dezelfde dag als het rondbrengen van 'Het Kosterluik' al drie goede oplossingen binnen. De paardenkop staat op de staanders van de oprijlaan van de boerderij met adres Hoofdstraat 75. De inzenders wisten allemaal dat het om de boerderij van Rien de Bont gaat. Sommigen geven hem het adres Hoofdstraat 73-75.

Deze keer is de prijswinnaar Jan Rijken. Volgens mij heeft hij al zijn flesje wijn gekregen en wellicht heeft hij al uit de fles gedronken.

Mochten er nu prijswinnaars zijn die de beloofde fles wijn niet gekregen hebben, trek dan even aan de bel.

Waar is dit?

Ik sta altijd voor de keus of ik een hele foto van het object moet laten zien of een detail. Deze keer heb ik gekozen voor een detail uit het Sprangse deel van ons dorp. Het mag best wat moeilijk zijn want het is tenslotte een puzzel. Ik ben benieuwd hoe moeilijk het gevonden wordt.

Succes speurneuzen!

Bel uw oplossing door naar de redactie van 'Het Kosterluik', Netty Waarts, tel. 312210 of stuur een mailtje naar nwaarts@home.nl onder vermelding van 'oplossing puzzel 9.1'. Onder de goede oplossingen wordt een fles wijn verloot.

Ad Wagemakers

**Kijk regelmatig op de website van heemkundevereniging
Sprang-Capelle
www.heemkundesprangcapelle.nl**